Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

Lapin Yliopisto, Matkailututkimuksen valintakoe 5.6.2014

Valintakokeessa on

- Case-kuvaus ja siihen liittyvät 4 essee-kysymyksestä, joista jokaiseen vastataan
- 20 oikein/väärin väittämää, joista jokaiseen vastataan.

Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

Case-kuvaus

Meredith ja Peter Smith ovat muuttaneet vastikään Suomen Lappiin Brittein saarilta 17-vuotiaan poikansa Samin ja 12-vuotiaan tyttärensä Elainen kanssa. Jäätyään varhaiseläkkeelle työstään tekstiiliteollisuudessa Meredith oli houkutellut koko perheensä muuttamaan Lappiin – johon hän oli ihastunut jo perheen ensimmäisellä Lapinlomalla 80-lla. Hän oli haaveillut mahdollisuudesta keskittyä lempiharrastuksiinsa käsitöihin ja luonnossa vaeltamiseen, hän halusi myös oppia melomaan ja hyödyntämään luonnon yrttejä ravintona. Myös Peter oli toivonut pitkään voivansa hypätä pois työelämän oravanpyörästä: työ sosiaaliohjaaja tuntui vievän kaiken ajan ja energian. Hän unelmoi pienestä matkailuyrityksestä, joka keskittyisi majoitukseen, ravintolatoimintaan ja ohjelmapalveluihin. Koko perhe arvostaa maanviljelystä, luontoa ja perinteisiä käden taitoja. Se on luultavasti perua Peterin Lapista kotoisin olevalta isoäidiltä.

Perhe on ostanut ja kunnostanut Peterin iso-isoäidin kotitilan Jonkutunturin juurelta. Se sijaitsee lähellä Ahjos-nimistä keskisuurta hiihtokeskusta, jossa on kolme noin sadan huoneen hotellia. Koko kylässä on kymmenen ravintolayritystä. Hiihtokeskus sijaitsee Luopajärvi-nimisessä kylässä, jossa on 800 asukasta. Talvisin järven ja joen rannoilla sekä tunturin juurella viettää aikaansa lähes tuhat matkailijaa vapaa-ajan asunnoissa, joita on rakennettu alueelle kiihtyvällä tahdilla. Kylän vanhojen asukkaiden mielestä rakentamisesta on jo vaaraa kylää aikaisemmin luonnehtineelle rauhalliselle elämänmenolle. Myös vuosikymmeniä alueella lomia viettäneitä häiritsee monin paikoin lisääntynyt melu ja liikenne.

Hiihtokeskukseen rakennetuissa parakeissa asustaa sesonkiaikaan myös parisataa matkailijoita palvelevaa sesonkityöntekijää. Talvella kylällä on vilkasta elämää, kesällä hyvinkin hiljaista. Syksyisin majoitusta kyselevät lähinnä metsästäjät, retkeilijät ja melojat. Joessa on myös kolmannen ja neljännen luokan koskia, jotka vetoavat kokeneisiin kajakkimelojiin.

Luopajärvi kuuluu 15 000 tuhannen asukkaan Pulmion kuntaan, jonka asukkaiden pääelinkeinot ovat poronhoito, metsänhoito ja matkailu, kuten koko Lapin alueella. Matkailussa hiihtokeskuksen omistajat ovat keskeisiä vaikuttajia, mutta pieniä ja keskisuuria yrityksiä on kylässä ja sen lähialueilla haja-asutusalueilla kolmisenkymmentä. Matkailuelinkeino kuuluu kunnan ja alueen kehittämisstrategioiden keskeisiin kehittämiskohteisiin ja erityistä huomiota kiinnitetään matkailun työllistämisvaikutuksiin. Metsän- ja poronhoidon kanssa tapahtuvaa intressien yhteensovittamista tehdään monella foorumilla.

Miettiessään miten parhaiten suunnitella elämäänsä ja toimeentuloaan Lapissa, Smithin perhe päättää aloittaa bed&breakfast palvelun ja yhdistää siihen luonnonläheisiä liikunta- ja ravitsemuspalveluita. He haluavat myös toimia yhteistyössä alueen muiden yrittäjien kanssa. He kyselevät myös tiuhaan kunnan ja alueen viranomaisilta, onko heidän naapuriinsa kaavoitetulle virkistysalueelle tulossa kaavoitusmuutoksia, jotka voisivat haitata heidän asiakkaidensa viihtyvyyttä.

Sinä olet matkailualan erityisasiantuntija, joka on valmistunut Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutista. Konsultoit Smithin perhettä. Miten autat heitä seuraavissa asioissa?

Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

Esseekysymykset (yhteensä 40 pistettä)

Vastaa kysymyksiin 1-4 (yhteensä neljä esseetä) noudattaen kaikissa vastauksissa seuraavia ohjeita a-d. Suluissa oleva prosenttiluku viittaa siihen, miten paljon kyseinen ohje vaikuttaa esseen pisteytykseen:

a. Kirjoita vastaukset vastauslomakkeelle, kysymysten jälkeen varattuun tilaan. Aloita esseesi muutaman lauseen johdannolla ja lopeta muutaman lauseen yhteenvedolla, jossa kiteytät asiasi. Pyri kirjoittamaan selkeästi välttäen turhia täytesanoja. Vastauksen pituus tulee olla 1 –1,5 arkkia, liian pitkissä vastauksissa olennainen asia voi hukkua jaarittelun sekaan, kun taas alimitoitetut vastaukset eivät anna kokonaiskuvaa osaamisestasi. (20 %)

b. Kuvaa aihepiiriä käsittelevää aiempaa tutkimusta yleisellä tasolla (20 %)

c. Määrittele keskeiset aiheeseen liittyvät teoreettiset käsitteet (20 %)

d. Miten ja mihin aiempaan tutkimukseen nojaten ja mitä teoreettisia käsitteitä hyväksikäyttäen annat neuvoja Smithin perheelle ko. asiassa? (40 %)

Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

1. Smithin perhe on huolissaan siitä, että heidän palvelunsa muistuttavat liikaa alueen muiden yrittäjien palveluita. Miten neuvoisit heitä tuotekehityksessä tulevaisuutta ajatellen? (10 pistettä)

-

Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

2. Smithin perhe haluaa tarjota palvelujaan kaikenlaisille asiakkaille. Mitä heidän tulee ottaa toiminnassaan huomioon, jotta heidän palvelujaan tarjottaisiin fyysisesti, sosiaalisesti ja viestinnällisesti esteettömässä matkailuympäristössä? (10 pistettä)

Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

3. Luopajärven kunta toivoisi Smithin perheen kaltaisten uusien asukkaiden työllistyvän matkailun avulla ja tuovan kunnalle kaivattuja verotuloja. Millaisen puheenvuoron matkailutyöstä pitäisit palaverissa, jossa ovat paikalla Smithien lisäksi kunnan elinkeinoasiamies ja matkailukoordinaattori? (10 pistettä)

Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

4. Smithin perhe on lukenut että matkailun kokonaisaluevaikutukset Pulmion kunnalla vastaavat 42%:ia kunnan liikevaihdosta ja ovat yllättyneitä korkeasta luvusta. He kysyvät sinulta, mistä näin suuri prosentti johtuu ja pyytävät saada tietää, miten he voivat tehdä yhteistyötä muiden elinkeinoharjoittajien ja kunnan kanssa kehittäessään omaa yritystään. (10 pistettä)

Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

Väittämät (20p)

Vastaa rastittamalla sarakkeeseen, onko väittämä oikein (O) vai väärin (V). Väittämiä on yhteensä 20. Maksimipistemäärä on 1p / väittämä. Väärästä vastauksesta tai molempien vaihtoehtojen rastittamisesta saa 0p.

	Väittämä	O	V
1.	Leiperin mukaan matkailun kokonaisjärjestelmän osat ovat työntekijät, lähtöalue, läpikulkualue, matkailun kohdealue ja matkailun toimialat, sekä näihin kiinteästi liittyen matkailun toimintaympäristö.		
2.	Butlerin elinkaarimallin eri vaiheet ovat löytämisvaihe, sitoutumisvaihe, kehittymisvaihe, vakiintumisvaihe, tasaantumisvaihe sekä vaihtoehtoisesti taantumisvaihe tai uudistuminen.		
3.	Englannin kielen sana experience voi tarkoittaa suomeksi joko elämystä tai kokemusta. Matkailututkimuksessa näiden kahden ero määritellään siten, että kokemus on elämyksen alakäsite. Kaikki kokemukset ovat elämyksiä, mutta kaikki elämykset eivät ole kokemuksia.		
4.	Flow-tila on liiketoiminnallinen kuvaus matkailuyrityksen käynnistämisvaiheen jälkeisestä mutkattomasta yritystoiminnasta.		
5.	Schulzen mukaan elämyskuluttamiseen liittyy kolme merkitystasoa: nautinto, erottautuminen ja elämänfilosofia.		
6.	Maailman matkailujärjestö (UNWTO) painottaa ensisijaisesti matkailun taloudellista merkitystä, ja vasta toissijaisesti matkailun vastuullisuutta ja kestävyyttä.		
7.	Matkailun satelliittikirjanpito on järjestelmä, joka auttaa pieniä matkailutoimijoita automatisoimalla niiden kirjanpidon keskitetysti.		
8.	Matkailun aluetalousvaikutusten tutkimusperinteessä vaikutuksilla viitataan matkailusta aiheutuvien tulo- ja työllisyyslukujen sekä verotuloja koskevia lukujen mittaamiseen ja esittämiseen.		
9.	Matkustustaseella tarkoitetaan suomalaisten matkailijoiden Suomessa käyttämien tulojen ja ulkomaalaisten matkailijoiden ulkomailla käyttämien tulojen suhdetta.		
10.	Matkailun kerrannaisvaikutuksilla tarkoitetaan välittömiä, välillisiä ja johdettuja vaikutuksia.		

Vastaajan nimi:_____
Vastaajan henkilötunnus:_____

	Väittämä	O	V
11.	Utilitaristisessa etiikassa hyvän mittarina toimii saavutettava hyöty.		
12.	Matkailun liiketaloustieteellisissä tutkimuskeskusteluissa tuotekehitystä on käsitelty joko tuotelähtöisestä, tai asiakaslähtöisestä näkökulmasta.		
13.	Asiakaslähtöisessä tuotekehityksessä kiinnitetään huomiota sellaisten toimintojen ja palvelujen kehittämiseen, jotka vastaavat asiakkaiden tarpeisiin ja varmistavat laadukkaat elämykset ja kokemukset.		
14.	Matkailuympäristön fyysinen esteettömyys viittaa rakennusten, kulkuneuvojen, aktiviteeteissa käytettävien välineiden ja reittien käytettävyyteen sekä kohteen saavutettavuuteen.		
15.	Turvallisuussuunnittelu matkailuyrityksessä on yhtä kuin selkeän turvallisuussuunnitelman laatiminen.		
16.	Matkailuyrityksen turvallisuusasiakirja on yrityksen turvallisuussuunnitelmien ja dokumenttien kokoelma.		
17.	Kestävällä matkailulla tarkoitetaan yleensä kokonaisvaltaista taloudelliset näkökohdat huomioon ottavaa matkailukehitystä, joka tyydyttää elinkeinon tarpeet.		
18.	Matkailun aiheuttamista kasvihuonepäästöistä 20 % aiheutuu liikenteestä.		
19.	Matkailualueiden ekologisella kantokyvyllä tarkoitetaan sellaista matkailun tasoa tai matkailijoiden määrää, jota alue voi ylläpitää ilman, että ympäristön tila heikkenee.		
20.	Niin sanotussa uudessa työssä työn tulokset ovat materiaalisia elämyksiä ja palveluita.		